

תסכית

אילון אבירם 3.2020

בפרויקט זה יוצר התלמיד תסכית - סיפור המושמע באמצעות קריינות, אפקטים, ומוסיקת רקע והמיועד להאזנה. דוגמה לסוגי תסכית: פרסומת, סיפור קצר, בדיחה, חרוזים לילדים, תכנית רדיו (שידור חדשות/ספורט/ מוזיקה, תכנית תיעודית, הבעת דעה).

הפקת התסכית שונה מאד מפעילות הלחנה, ובדרך כלל היא קלה ומהנה. לפיכך, התסכית יכול לשמש לתלמידים כ"שבירת שגרה" בין פרויקטים של הלחנה.

התסכית יכול להתבסס על טקסט או סיפור מקורי של התלמיד, או על טקסט או סיפור קיים.

בפרויקט התסכית מתאפשר לתלמיד לפעול בדרכים שאינן שכיחות בפרויקטים של הלחנה:

1. להתבטא באופן שאינו מוזיקלי, למשל, בחיבור של טקסט, בקריינות.
 2. להפעיל טכנולוגיות שונות, למשל הקלטה.
 3. לערוך מוזיקה ואפקטים קוליים בהתאם לקו הסיפורי.
- כתיבת טקסט דורשת מהתלמיד תכנון (יותר מאשר בהלחנה שהיא בד"כ ספונטני יותר). לכן רצוי להציע לתלמידים להכין את הטקסט מראש.

א. המטלה

עליך לערוך קטע שאורכו לפחות 30 שניות המשלב קריינות, אפקטים ומוסיקה.

לדוגמה: התחלה של תסכית הנקרא "היום בבוקר" ומתאר תלמיד הממהר לבית-הספר.

מוסיקה	אפקטים	קריינות	סצנה
מהירה, עצבנית	שעון מעורר	אוי התעוררתי מאוחר אמא: אני כועסת עליך	1. התעוררות
		"אני מאחרת את ההסעה. אני חייבת למצוא פתרון..."	2. הריצה
מסרט מערבון	סוס דוהר, צוהל...	"היי סוס. עצור"	3. טרמפ על סוס
			4.

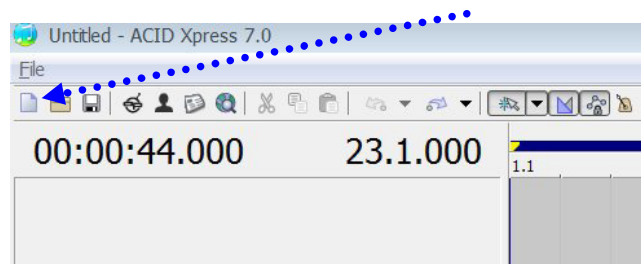
כדאי לתכנן את הקטע לפי הצלילים, האפקטים והמוסיקה שתוכלו להשיג, ולא לתכנן תסכית הדורש חומרים שלא תוכלו למצוא.

דוגמה נוספת לתסכית: פרסומת לשירות ביבי-סיטר "שקט".

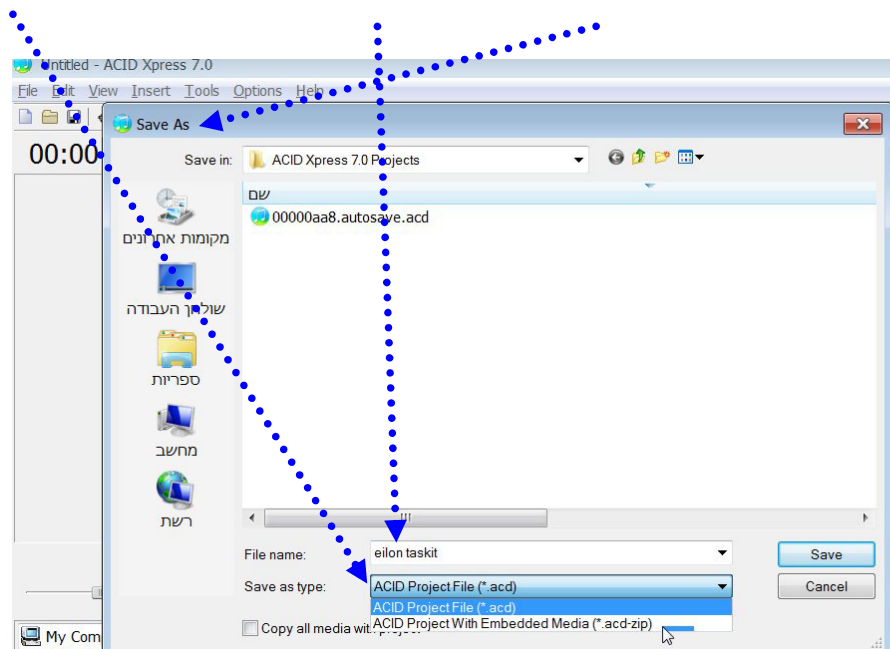
קטע	קריינות	אפקטים	מוסיקה
.1		תינוק/ ילד בוכה	
.2	הורים: "די נמאס. אני רוצה שקט!!!"	תינוק/ ילד בוכה	
.3	קריינית: "שקט. זה מה שאנחנו מציעים לכם. חברת "שקט" מאפשרת לכם ההורים לצאת ולבלות בלב שקט..."		"פיית הסוכר" מתוך מפצח האגוזים
.4	"...שקט... שקט... שקט"	ילד צוחק	המוזיקה ממשיכה

ב. הכנת קובץ אסיד ליצירת תסכית

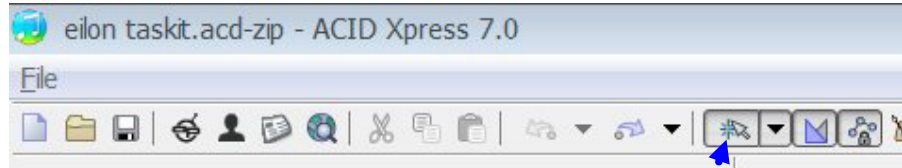
1. פותחים קובץ אסיד חדש באמצעות בחירה ב'דף לבן'

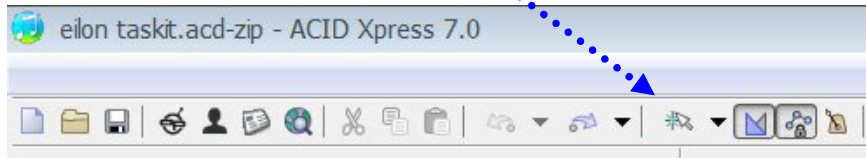
2. שומרים (file/ Save as...) בשם שלכם (למשל Eilon taskit) בפורמט 'זיפ' (acd.zip_)

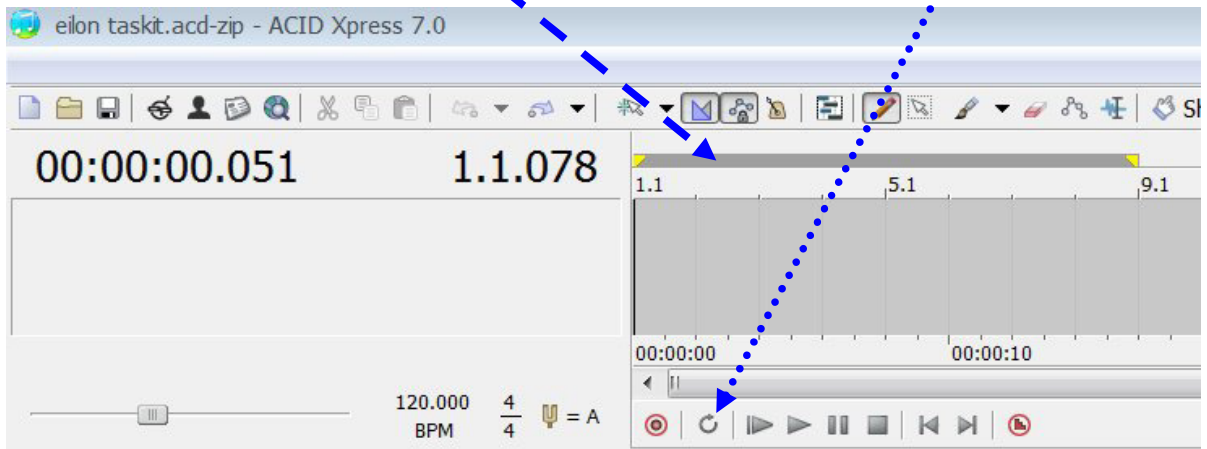
3. לאחר השמירה בודקים שהקובץ נשמר בשם שבחרתם עם סיומת zip

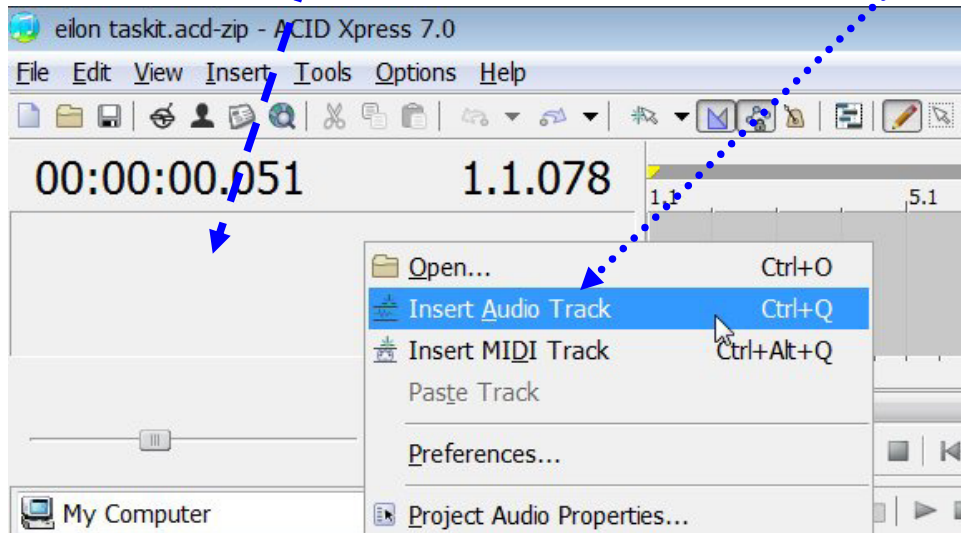
4. מבטלים אפשרות snap כך שלא תהיה מסומנת (זה יאפשר הזזה רציפה של קבצי קול בתוכנה).

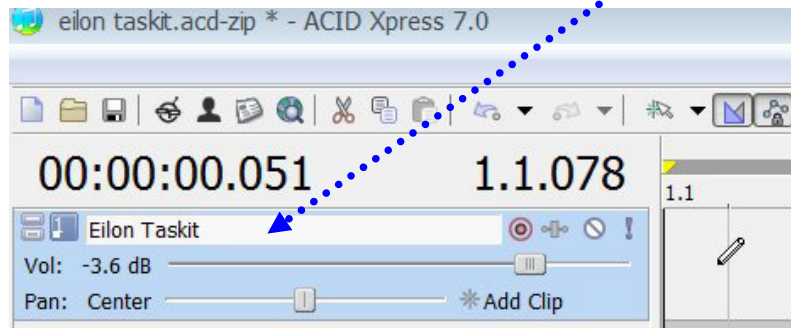
5. מבטלים את מצב 'נגינת לופ' (loop playback) כך שהקו הכחול יהפוך לאפור, באמצעות פקודת Q או לחיצה בכפתור זה.

6. יוצרים ערוץ להקלטת הקריינות - נוגעים במקש ימני בשדה 'ערוצים', מוסיפים ערוץ אודיו (Audio Track).

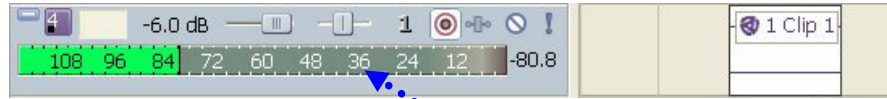

7. מוסיפים את שמנו ושם התסכית בתוך שם הערוץ. עכשיו, כל ההקלטות בערוץ ייקראו בשם זה ויהיה קל יותר למצוא אותן במחשב.

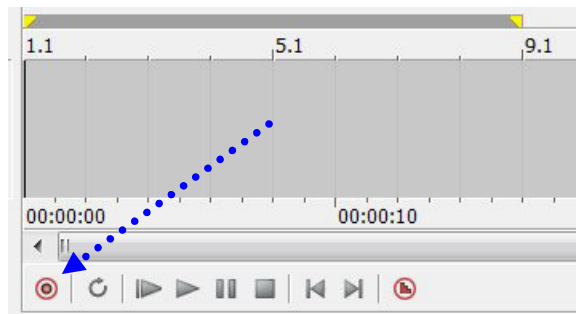

ג. הקלטת קריינות

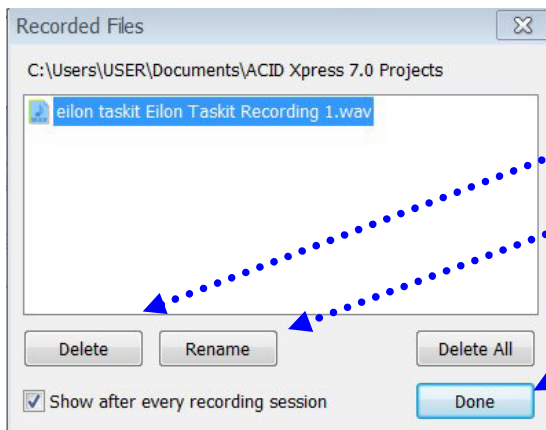
1. מיקרופון - במחשב נייד יש מיקרופון ואין צורך בחיבור מיקרופון חיצוני. במחשב שולחני - מחברים מיקרופון או אוזניות עם מיקרופון, לשקע הכתום/ אדום שבמחשב.
2. לוחצים על הכפתור האדום (Arm for Record) של הערוץ.

3. בודקים שמופיע בערוץ חלון מוניטור, המראה את העוצמה בצבע ירוק. בודקים שהעוצמה משתנה בהתאם לעוצמת הדיבור. רצוי שעוצמת הקריינות תגיע לצבע צהוב אך לא תדליק אורות אדומים.
4. לוחצים על הכפתור ההקלטה האדום שבתחתית המסך, ומדברים לתוך המיקרופון.

... ההקלטה מתחילה...

5. בסיום ההקלטה מופיע חלון שבו אפשר:

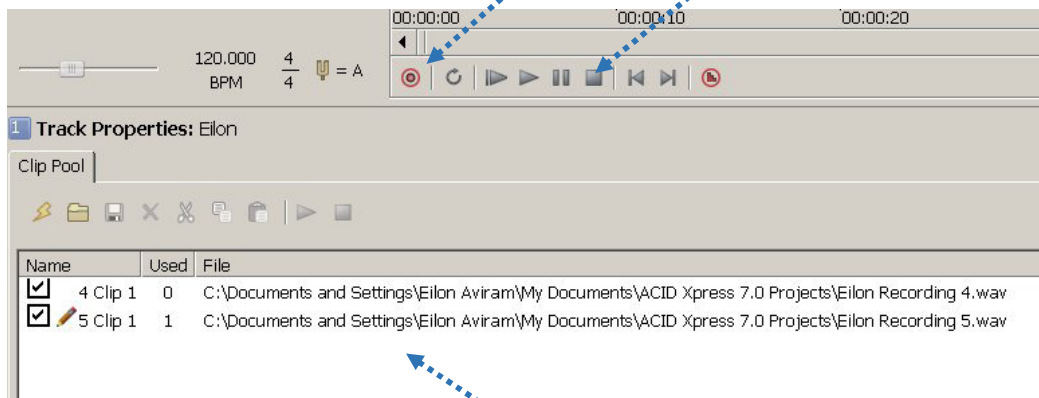
- לבטל את הקטע המוקלט.

- לשנות את שם הקובץ המוקלט.

- לשמור את הקטע.

רצוי לבצע תוך האזנה לאוזניות, ועם רמקולים סגורים, כך שהקולות הנשמעים מהתוכנה לא יתערבבו באלו שמוקלטים למיקרופון.

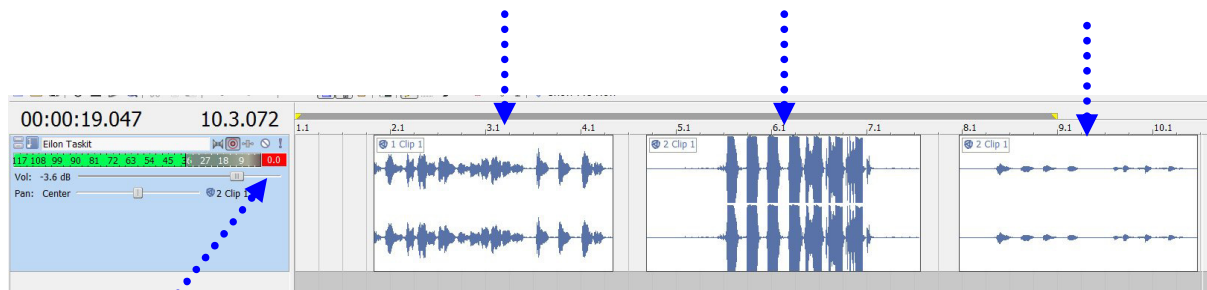
1. מתקרבים למרחק של 5 - 20 ס"מ מהמיקרופון (בהתאם לרגישות שלו).
2. בשדה העריכה בתוכנה בוחרים את מיקום הזמן לתחילת ההקלטה ונוגעים בו.
3. לוחצים על לחצן ההקלטה שבתחתית המסך.
4. לסיום ההקלטה לוחצים "עצור".

בלשונית Properties בתחתית המסך נוכל לראות את קבצי הקול שהוקלטו

6. בדיקת עוצמת ההקלטה – ניתן להבחין בעוצמת ההקלטה לפי גובה גלי הקול בקטע המוקלט.

עוצמה חלשה מדי עוצמה חזקה מדי עוצמה טובה

ניתן לשנות את עומת ההקלטה על ידי שינוי המרחק מהמיקרופון של המחשב. אור אדום במוניטור ההקלטה מסמן עוצמה חזקה מדי.

עוד על הקלטות אודיו – במסמך "אסיד- מדריך להקלטת קול"

ד. דוגמה נוספת לתסכית

דוגמה להתחלה של תסכית הנקרא "בריאת העולם" לפי ספר בראשית ולפי השיר "בראשית" (מילים חיים חפר ולחן סשה ארגוב).

מוסיקה	אפקטים	קריינות	סצנה
מעורפלת: "שוליית הקוסם" L'apprenti Sorcier 11, מפחידה: DIDJERID. חגיגית: "דהירת הוולקירות" של ואגנר The Ride Of The Walkyres		"בראשית ברא אלוהים את השמים ואת הארץ, והארץ היתה תוהו ובוהו וחושך על פני תהום" (קודם 20 שניות מוסיקה ורק אז מתחילה קריינות)	1. תוהו ובוהו
יותר אופטימית, מאורגנת "ארבע העונות- אביב" של ויואלדי.	מים, רעמים	"ויאמר אלוהים: יהי אור..... ויהי אור....." וכו'	2. בריאת העולם
	סוס דוהר GALLOP, צוהל... וכד': פרה, ציפורים, HERRGULL כבשה קוף LOON, דג (חחח)	אפשר להמשיך לקרוא מתוך ספר בראשית, אבל לאט לאט הקול נחלש ונעלם. (במילא כולם מכירים את הסיפור).	3. בריאת החיות
"הללויה" מתוך "המשיח" של הנדל	דיבורים (אפשר להקליט בכיתה).		4. בריאת האדם
	מכוניות, מטוסים, יריות, פיצוצים...		5. האדם הורס את העולם
			6. ??

ה. טיפים נוספים להכנת תסכית

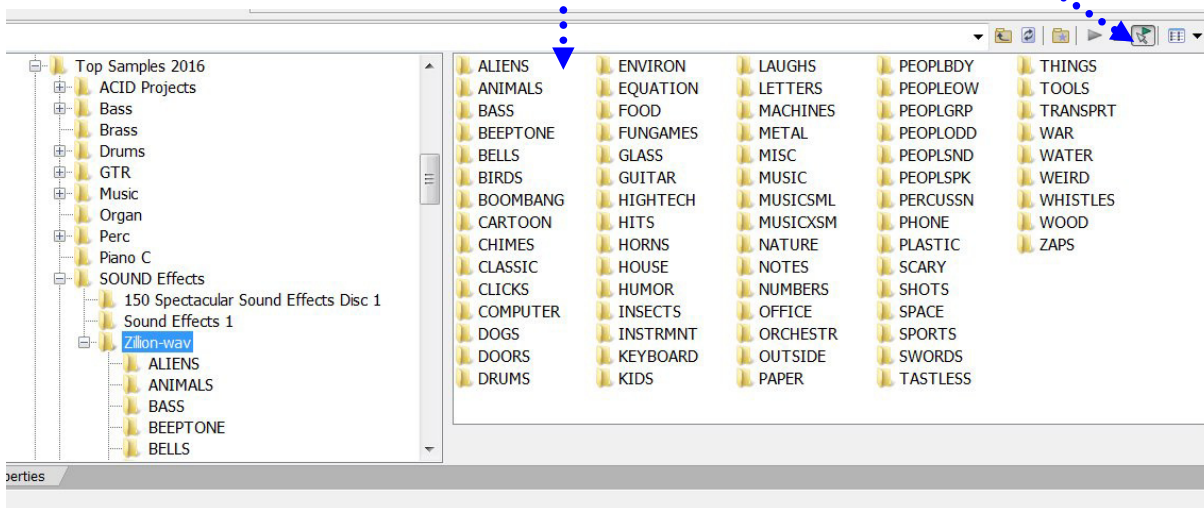
חיסכון בערוצים

ACID Xpress היא תוכנה חינמית ולכן מוגבלת ל 10 ערוצים בלבד). רצוי להקליט ולערוך את הקריינות בערוץ אחד או שניים בכדי להשאיר מספיק ערוצים לאפקטים ומוזיקה.

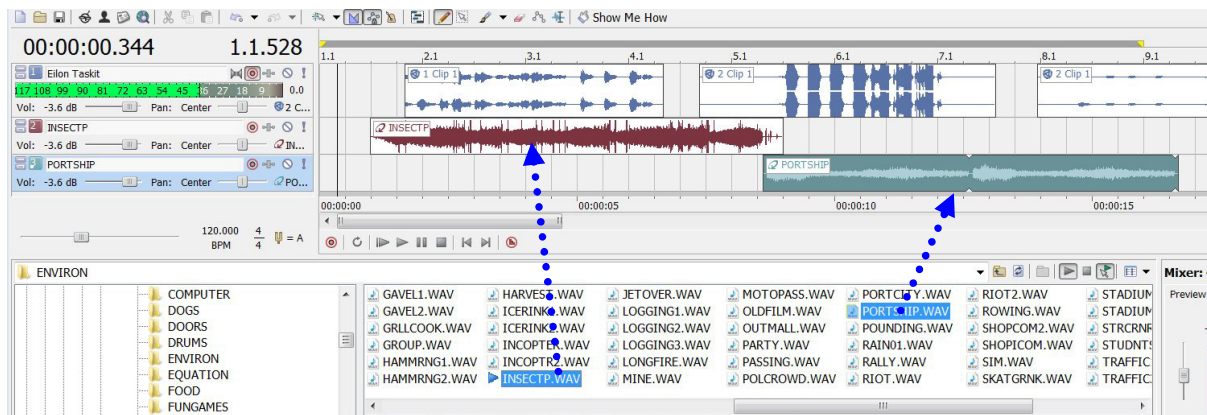
רעיון לתסכית

את הרעיון מקורי לנושא התסכית יכול לחפש באפקטים קוליים, מוזיקה, או סיפור. למשל האזנה לאפקטים קוליים (sound effects) תוכל לתת לך רעיונות לתסכית. אם יש ברשותך אפקטים שונים רצוי להאזין להם בשדה explorer בתוכנה.

להאזנה יש להפעיל כפתור Auto preview.

לאחר בחירת האפקט הרצוי יש להעביר אותו לשדה העריכה באמצעות גרירה (ולא 'דבל קליק'). רצוי לשים את כל האפקטים בערוץ אחד או שניים (לחסכון בערוצים). לדוגמה, בחרתי שני אפקטים ושמתי אותם בשני ערוצים נפרדים.

עריכה של קריינות ואפקטים

תכנון

לפני הקלטת הקריינות, רצוי לכתוב מראש את כל הטקסט.

בחירת מוזיקת רקע

כליווי לתסכית רצוי לשלב מוזיקה. ניתן להשתמש בכל קטע מוזיקלי שנמצא במחשב שלך. בוחרים את הקטע וגוררים אותו לתוך התוכנה כך שנוצר ערוץ מוסף.

עריכה

כדאי להקליט את הקריינות בבת-אחת. לבסוף אפשר לחתוך את הקריינות לקטעים ולערוך כל קטע בנפרד: לשבץ במקום, לשנות מהירות או גובה (אפשר לשנות את סוג הקובץ: One shot, Loop, Beat Map).

שמירה

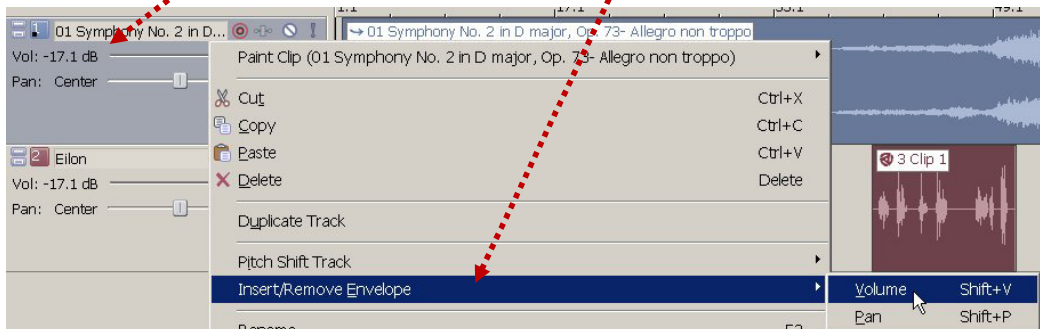
היכן נשמרים קבצי ההקלטה? כשהתקנתם את התוכנה היא פתחה תיקייה בשם ACID Xpress ב My Documents. התוכנה בוחרת בד"כ בתיקיה זו לשמירה של קבצי אסיד והקלטות.

ה. שינויי עוצמה

שינוי עוצמה של גלי הקול ניתן לעשות במספר מקומות:

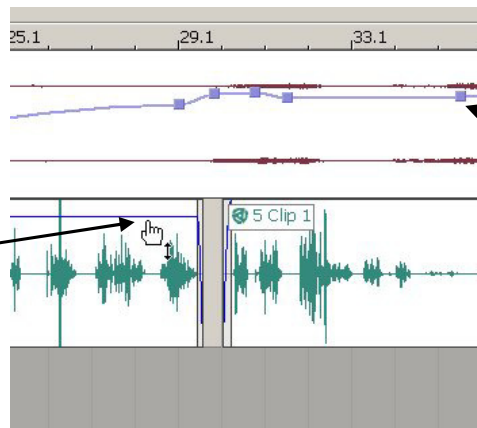
2. עוצמה של כל הערוץ: בזחלן ליד שם הערוץ. לדוגמה, העוצמה של הערוץ היא -17.1

1. עוצמה משתנה לאורך הערוץ: על ידי שילוב מעטפת עוצמה לתוך הערוץ המוקלט: מקש ימני על שם הערוץ/ הכנס מעטפה.

3. עוצמה של כל הקובץ: נוגעים בחלק העליון של הקטע ומנמיכים קו עוצמה כחול.

שינוי העוצמה במעטפה באמצעות קו העוצמה הסגול (Ctrl V), דבל-קליק: יצירת והזזת הנקודות.

למידה נוספת

- עוד על עריכת קבצי קול – במסמך "עריכה באסיד".
- עוד על שינוי פורמטים – במסמך "שינוי פורמטים באסיד".
- עוד על הקלטות אודיו – במסמך "אסיד- מדריך להקלטת קול".